

အဲမ်းကအော်, ပံင်တဲ,ဒါ; အဲမ်း ယယိုဝ်း

How to make Rumai Soup

Ta'ang (Rumai)

အဲမ်းကအော်, ပံင်တဲ,ဒါ်; အဲမ်းယယိုဝ်း

How to make Rumai Soup

Writer: Ei Lu Ja

Illustration: Ai Yawn Kap

Language : Ta'ang (Rumai)

Edition : Second Edition

Date : October,26.2023

ချေးအီးကိက်။ ။ အီလုဇာ
ကိက်အရာင် ။ ။ အာည်ယုန်းကံပ်
ကျော့တည်း ။ ။ တအာင်း (ရူမာည်း)
ဘော်ကရဲန်းလေး; ။ ။ ဘော်ကအယ်
ဆည်းရဲန်းလေး; ။ ။ ပကျိုဝ်းကလား အံဝ်တိုဘာ၊ ၂၆၊ ၂၀၂၃

Ta'ang (Rumai)
Myanmar

Copyright © 2023, Norton Shan State Ta'ang (Rumai) Literacy Group

<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

You are free to make commercial use of this work. You may adapt and add to this work. You must keep the copyright and credits for authors, illustrators, etc.

ကော်န်းအီးလိုည်းဒီးအူချေး၊ အန်းဇိုဝဲဆဲင်။ အန်းမအေးဆမား
တင်းတဲဝဲ၊ ဇိုဝဲအန်းကံပဲစော်တဲဒို ခဲင်းကဇိုင်းဒီး။ ချို၊မာ်အန်း
ချို၊ တင်းနာ်၊တင်းတဂေန်းမာ် အန်းမဲး။ ဂေါ၊ဘာည်းဇဲန်း ဆ
နာဝ်းကဲ ကျိုက်ပေါ၊ခည်းအန်းဟာ်။ မဲးလာ်အူဆဝည်း ကဲန်အ
ည်အန်းကာည်း ပေဝ်ယည်အန်း စီတဇု ပျိုလှိုင်းဒါင်း ဒေးလှ
ယ်လာ် ပျိုကူန်အန်းကာည်းမာ အန်း။ ဘိုန်ဇဲန်းကာည်းမာ်
ဟည်တံန်တော၊လဲပ်ဒေး
တံင်အိုန်ဒါန်း ကဇိုင်းဆဲင်ကဲ။ အီးမို၊ ဆဲင်မာ် ဟည်ယဲဝ်းလာ်
ကာည်း လဲပ်ဒေးဘာည်းဇဲန်းဟာ်။ ဘိုန်ဇဲန်း အန်းတဘု စီး
ပေါ၊ ပျိုခလဲပ်ကဲ ဘိုဝ်စာ်မီးအန်းတာ် ပျိုခလဲပ်ကဲ အန်းစီ
ဒါ်တံာ်မာအန်း...

“မာ.... တော်ည်း.... ပေဝ်ယည်ကာည်းကဲန်အည်ဟည်ဒေး။”

ဘိုန်ဇဲန်း မာအန်းမာ်ဟည်ဒါး...

“ဟောင်းလာည်းဒေးဂျိုးကာည်းဆဲင်။”

အီးမိုးဆဲင်မာ် ဟည်လည်လေးဟောင်းလ် စာနံင်လာည်းဂျိုး ပေဝ်အန်းကာည်းကဲန်အန်း။ ဘိုဝ်ဟောင်းစာ်မးအန်းတတ် ပါဒီး အန်းဟည်ဟောင်းယဲဝ်းလ်ကာည်း စီဟောင်းဇူး ပါကာည်းဒါး..

“ဒိုည်းဒေးဂျိုးပါည်း၊ ပေဝ်ပါည်းကဲန် အံဝ်းနံင်ကဇော်ည် ပါည်းလာည်းစီး။”

ဘိုန်ဇဲန်း ပေဝ်အန်းကာည်းကဲန်အန်း စီဒါးတံ့အန်း....

“ကူန်မည်းကာည်းမာမည်း ဂေါ်ည်းလံ့။”

အီးမိုးဆဲင်မာ် စီတေးပွေး ကာည်းစိုင်းယိုဝ်းဟံ့။ ကူန်ဆဲင်ကဲစီဒါးတံ့ကာည်း....

“အာဝ်မဲးချေးမဲ့ဘာည်းဆိယေဝ်း။”

“အာဝ်မဲးဆိဘာည်းဆိ၊ ပဲလံ့ချဲမ်းဆာဒိုတော်န်းချေးယေဝ်း။”

“အိုဝ်း.... ချဲမ်းဆာဒိုတော်န်းချေး။ မိုးလို့ည် ပါည်းဟိုဝ်၊ ကော်န်းဒဲကဲ အာဝ်တော၊ဒေးဟိုဝ်။”

“ကဲအာဝ်တော၊ဒေးမ၊ မိုးလို့ည်ယာည်းအယ်ချေးဟံ့။”

ကူန်ဆဲင်ကဲမာ် ဟည်ဟေပွေးဖာ်ကဲစိုင်းယိုဝ်းဟံ့။ အီးမိုး မာဆဲင်ကဲ စီလေးဇူးဆဲင် ပါဆော်င်စုည်း၊ စီဒါးတံ့ဆဲင်....

“တင်းပိုင်းတင်းတဲင်းမည်းဆဲင်၊ ယံဝံ့ကဲန်မည်းကာည်း ကဘျာ
န်းပိုင်း။”

“တဲင်းဆီနီင်တင်းမာ။”

“တင်းကာည်းဟာ၊ အဲမ်းယယိုဝ်း၊ စီခိုဘိုးထို ကဆူးယင်း လာ
ည်၊ဒီးနား။တူးဘိုးကာည်းဟာ၊ချောက်။”

မာဆဲင်ကဲ စီလဲပ်အံက်ကအုပ်ကမိုန်လာ တံ့ကဲန်ကာည်း
ပေဝ်အန်းဟံ့။ ဘိုန်ဇဲန်းဆဲင်မာ် ဟည်ကနဲတ်လာ တင်းပိုင်း
တင်းတဲင်းအန်းဟံ့။ ဘိုဝ်ဟော်ည်၊တင်းအန်း၊ အန်းစီ ရဲန်းပွ
လေးဖ်းတံင်ပဒဲန် စီလဲပ်ဒဲးခဲင်ကဲဒါး...

“ဟားအဲဟည်ဘိုန်းဟိုင်းပိုင်း။”

အီးမိုးကဲမာ် ဟည်တံန်တော၊လေး၊ စီအံက်ဟိုင်းလာပိုင်းဟံ့။
ကဲန်အန်းမာ် ဟည်ဒေါးချိုက်တိုင်းအဲမ်းယယိုဝ်းဆဲန်ဒီး၊ စီဒါး...

“အိုး....ဆဲးခည်း၊ အဲမ်းတဲင်းမည်းနီး။ အဲမ်းတဲင်းဆီအန်း မိုး
ဆဲင်။”

“အဲမ်းယယိုဝ်းကော်ကဲန်။”

“အိုဝ်း...မဲမည်းဘာည်းတင်းဆဲင်၊ ဓါဆဲးယာဝ်း။ အီးဒါးယင်း
ဒဲးကရေးမာ် အံင်းဘူယမကရေး။ အန်းဆဲးယာဝ်းကော်။
အံင်းမာ်ကပေါ၊ခည်းခည်းဟံ့။”

အီးမိုးဆဲင်မာ် ဟည်ကညျားဖာ်; စီကလားလား ပံင်နံင်လိုဟပ်
တံင်အဲမ်းယယိုဝ်းဒီး။

“တဲင်းယယိုဝ်းနီး၊ လိုမဲးဆကျာမ်းဆံင်း။ ဆာ်ဘူမဲးဆကျာမ်း
ဆံင်းဒီး အန်းဘိုန်းအူန်းဒါး ပ္ဍါ် ညးအာင်ခါင်။ ဂေါ၊မိုး အဲမ်းယ
ယိုဝ်းနီး အန်းလိုတော၊မျိုးအီးဆဲင်းဟာ်။ ဆာ်ကဲန်ဆိုင်နာ်, ဘည်
ဘာညးတင်းအီးတာ် အဲမ်းယယိုဝ်းနီး၊ မည်းလိုဂေါ် ညးလှာ်နး
နာ်ကဲန်။

ဓါညးဒီးကဲန်အန်းမာ် ဟည်ကညျားဖာ်; စီဒါ်;...

“ဘိုန်းအိုဝ်ဒါ်... ကဲန်အဲဆိုင်နာ်,ခည်း။ လိုမီးတင်းဒဲး; စာညးနာ
ည်မည်းဟာ,။”

ဆဲင်မာ် ဟည်မီးဒါ်;...

“ကဲန်... အာင်ကီန်းမ၊ အာညးတင်းတံန်တော,အိုန်ညှူးနား။”

ဓါညးဖည်းကဲတာ် ပိုမ်းမဲဝ်းဒီး၊ ကဲမာ် ဟည်လဲပ်အိုဒီအိုဆိ ဒီ
အိုအန်း။ ယာမ်းဇဲနဲးကဲဆဲင်ကဲ စီလေးဒဲးရ်ညည်,ဟော်င်အန်း
ဟည်ဓါည်ဟာ်း ပ္ဍါ် အိုဆဲင် စီဒါ်;တံ့ဆဲင်....

“ဆဲင်.. မည်းအိုဟာ်။ အဲမ်းယယိုဝ်းတင်းမည်းဆဲးယာ်း၊ ကဲ
န်ကံပ်ဘယ်ဆိုင်နာ်,ပေါ, ဘည်ဘာညးတင်းအီး ခဆဲမ်း နီး။”
ဘိုန်ဇဲနဲးဆဲင်မာ် ဟည်ယာ်ညည်,အံက်ဖာ်; စီကညျားပံင်ဒါ်; ကဲ
န်အန်းဒီး။ စီဒါ်;.....

“အိဆဲမည်းဒါးကဲန် မည်းဟည်နှုန်း။ ဘိုန်ညွှေး အံဝ်းစီနံင် ကလောင်းဒဲးနုး၊ အံဝ်းနံင်ဒဲးဘိုးကဲန်တင်းဟာ်။”

ဓါည်းဒါးဟော်ည်၊ဆင်ဘာည်းဇဲန်း အီးမိုးကဲန်အန်းမာ် ဟည်ဟောင်းအိဘိုးဟာ်။

ဘိုဝ်စာ်မးဒဲး၊ ဇိုညွှေးဇေဝ်းဇေဝ်း၊ ဆင်မာ် ဟည်ယာ်ည်၊တင်းပိုမးကဲ၊ စံန်ဆင်ယာ်ည်၊မာ် အီးမိုးကဲန်အန်း ဟည်ယာ်ည်၊ဒဲးပေါ၊ တော၊ဆင်ဒါး...

“အံဝ်းဟည်ဆိုင်နုး၊ယာဝ်း ဘည်ဘာည်းတင်းမည်းတော် အဲမ်းယယိုဝ်းကော်ဆင်။” ဘိုန်ဇဲန်း ဆင်စီဒါးတံ့ကဲန်အန်း...

“အိုဝ်...ကဲန်။ အံဝ်းနံင်တင်းဆဲပိုမး၊ ဆာ်ပိုမးအံဝ်းဆီန်းအံဝ်း နံင်ကလောင်းနဲဟာ်။”

ကဲန်အန်းမာ် ဟည်ဟောင်းရဲန်းဟ်း၊ ပံင်လိုအန်းတော်ရဲန်းဒီး။ ဓါည်းဒီးအူတည် ပိုမးဆင်မာ် ဟည်ဆီန်း၊ ဆင်ဟည်ဒါး တံ့ကဲန်အန်း....

“ကဲန်...ဟောင်းအာည်၊ဟောင်းပက် ပံင်လိုတော်လာ်ဒါး စာနံင်တင်းအဲမ်းယယိုဝ်းနီးကတဲဝ်းလိုင်း။”

ကာည်းမာ် ဟည်တဲးအာင် စာနံင်ပက်ဟပ်တဲဝ်းကာည်းဒီးဟာ်။ ဓါည်းဒီး ကာည်းဟည်ဟောင်းပျိုဝ်းလာ် ယွှော် ညးမခိုဝ်း၊ ပုလော် ညးဆကျာ်မးဆံင်ကာည်းပကီးမာင်းကော်ကဲဟာ်။

စံန်ကာည်းဟော်ည်,မာ် ကာည်းဟည်ဟိုက်ဟောင်းကတောင်း စာ
နံင်တင်းတင်အဲမ်းယယိုဝ်းဟာ်။ဆဲင်မာ် ပါ် ကလောင်း

ပါ် အော်ကဲန်အန်းတင်းဟာ်။

“ဆာ်အဲနံင်တင်းအဲမ်းယယိုဝ်းဒီး၊ အဲဆိင်ဟပ်ကဆူးအရဲမ်း
ပိုင်းမာ်ဘိုန်း၊ အရဲမ်းမုန်မာ်ဘိုန်း၊ ဘူဆိင်ဟပ်မာ်ဘိုန်းနား။ အဲ
လိုခိုဆဲဘဘို,ဖရော်၊ ချိုင်း၊ မိန်၊ မက်ကဆိမ်နား။ ဓါည်းဒီး စီဟ
ပ်လာ် ပျိုည်းမခိုဝ်းကာည်းဆဲ, အန်းနား။ ဆာ်ကဲဒီးဆိန်း စီ
တေးဟပ်ဒဲးအဲမ်း ထန်လိုအဲနား။ စီဟပ်တော,ဘိုး ပျိုည်း
ဆကျာမ်းဆံင်းအန်း။ ဓါည်းဒီး စီဘိအူန်း နှာင်းအဲမ်းအန်း ဆ
နမ်းအူတည်နား။ ဆာ်ဆနမ်းဟော်ည်, စီဆော်ည်းဟပ်ဘိုး ပ
ကီးမာင်းကောကဲအန်း။ ဆာ်အဲဟာ, မုန်ငါမ်းမာ်
စီဟပ်ဟ်းဘိအူန်းဒဲးအန်း ဆနမ်းဘိုးနား။ ဆာ်ဆနမ်း ဟော်
ည်,အူဇို စီဇိမ်းလာ်ဆဲ,အန်းနား။”

အီးမိုးကဲန်အန်းမာ် ဟည်ဒေးဇိမ်းလာ် အဲမ်းယယိုဝ်းကာည်း
ဒါ်;...

“ဟူး...ဓါတာ,ယာဝ်း။”

ဘိုန်ဇဲန်း ဆဲင်မာ်ဟည်ဒါ်;.....

“ပူ,ဆဲမည်းဒါးကဲန်... ဂေါ,မိုးအန်းတော,အဲမ်းပျိုင်း၊ အန်းဆ
မားတာ, ဘာ,မိုည်,ကော်။”

“အံဝ်းဟည်ဆိင်ဇိမ်းယာဝ်းဒီး ဟည်ချိုတ်ကတိုင်ကတင်၊ ကံပ
ဘာ,ဒိုဘိုးမိုည်,အံဝ်း။”

ဆင်မာ် ဟည်ကညျားကဲန်အန်း..

“ဟား...ဟား...။ အိုမ်ဘာဝ်း အီးနံင်တေးကဲန်ဒါးဆလေ,နား။”

ကဲန်အန်းမာ် ဟည်ဒါ်း ...

“အို...ဆင်းခည်းဆင်၊ အံဝ်းဟည်ကဘျားပေါ,ပိုမ်း ဟည်ဘိုန်း
ဟိုမ်းယေဝ်းဆင်။” အီးမို;ဆင်မာ် ဟည်ကညျားဖာ်း ပံင်ဒါ်းကဲ
န်အန်း စီဟည်ဒါ်း...

“န့က်ဆဲအူတည်ကဲန်၊ အံဝ်းနံင်တူးဆဲအဲဟာ,ချောက် ပျိုည်း
မက်ကဆိုမ်အူတည်။”

ဆဲန်မာ်ဟည်ကကဲန်တူးချောက်အန်းဒီးဟာ်။ စံန်အန်း ဟော်ည်,
မာ် အန်းဟည်အိုမ်ဘျည်းပေါ, ကဲဟိုမ်းပိုမ်းဟာ်။ ဓါည်းဒီး
အန်း ဟည်ဟာဝ်းတေး, ပေဝ်အန်းကာည်း ကူန်အန်း ဒါ်း...“ဟ
ည်ဘိုန်းဟိုမ်းပိုမ်ကူန်ပါည်းပေဝ်၊ စံမ်မာအံဝ်း။

ဘိုဝ်ဟိုမ်းကဲတ်ပိုမ်းဒီး အီးမို;ကဲန်အန်းဟည်ဒါ်း...

“အို...အို...ဆင်းခည်းဆင်။ အံဝ်းကံပ်ဘူဆမားဖည်းပိုမ်း။ ဆာ်
အံဝ်းစီးပျို ကိုင်း အံဝ်းနံင်တင်းဆဲပီမည်းကဲဟာ,။
ကဲနံင်မာ်ကဲပေါ,အခည်း။ အံဝ်းယံဝ်ကဲဒါ်း မာတင်းဘို; အဲဟာ,
အဲမ်းယယိုဝ်းမည်းဒိုဝ်း။”

ဘိုဝ်ဖည်းကဲတ်ပိုမ်း အီးမို;ပေဝ်အန်းကာည်းကဲန်အန်းမာ်
ဟည်အံက်ကအုပ်ဖာ်း တော,ကဲအူတည် စီဒါ်း...

“ယာည်းဟည်လိုစီးကော်။”

ဓါည်းဒီးကူန်ဆဲင်ကာည်းမာဆဲင်ကဲမာ် ဟည်ဒါး...

“ပါည်းဓါကနဲတ်ယာ်း... ဂေါ်ည်းဆဲင်နံင်လှာ်း၊ ဆီကော်လာ်
ဒဲး၊ အိုမ်မဲင်၊ ဆံမ်နံင်ဗီးအိုန်ဒီး။”

ဘိုန်ဇဲန်းပေင်ဆဲင်ကဲမာ် ဟည်ဒါး...

“အာ်မိုး ယာည်းဟည်ဒဲးလှာ်း၊ ဂီလှယ်ဗီးလှယ်ဟာ်း၊ ယာ
ည်းဟည်ဒဲးစံမ် ပါ် ခလေပ်ကူန်ဒါင်ကဲလိုမ်... ဆာ်ဘူဒဲး၊ ပါ် မ
ည်းမာ် မည်းနံင်ဒါးဘိုး စာည်အံင်အာ်ဆီင်ဒဲး၊ ပါ် အံင် ပါ် န
ည်ယာည်းစီဒဲးဘိုး ပါ် မည်း။”

ဓါည်းဒီးကဲန်အန်းမာ် ဟည်ဒါး... “အံင်ခိုည်းပေါ၊ခည်း၊ တံင်
မာ်ဆဲင်၊ တင်းမာ်အံင်ဟည်ဆမားတင်း ကေးစူးဒါင်ပေါ၊ခည်း
နားဆဲင်။ ကဲန်အဲဆီင်တေ၊အူန်းပေါ၊ဆဲင် ပါ် ကဲန်ကော်။”

မာဆဲင်ကာည်းကူန်ဆဲင်ကဲမာ် ဟည်ကညးဒို့ ပံင်ဒါးကဲန်အန်း
ဒီး။ ကူန်ဆဲင်ကဲမာ် ဟည်ဒါး...

“အာ်ဘာည်းဆိဒါ်။”

ဓါည်းဒီး ကဲအူကူန်းအူကော်န်းမာ် ဟည်ဟာ်းတိုန်းလာ် ပေင်
အန်းကာည်းကဲန်းအန်း ဗီးကံပ်စာ်မးပါ် အိုန်ဒါ် န်းဒါင်ဟာ်။

ဘိုင်ဗီးဟာ်းကာည်း အီးမိုးကူန်မာဆဲင်စံမ်ဆဲင် ကဲအိုည်းချေး
မာ် ဟည်တံန်ယိုင်းဗီးတည်းကဲ ပါ် ခလေပ်ကဲဟာ်။ ခည်ယာ်း
ဇဲန်း ကဲဆံမ်ယေင်ဟာ်မးဆိမ်း၊ အူညူပိုးဘုည်း ရိမ်းအိုန်ဒါ်
န်း မိုးပေါ၊အချိုင်မဲမ်ခိုည်းခည်းဟာ်။

အေဆာဒီး စီဟောင်းလ် ပါ့ ပျှို ညးကဇိုင်းလော်ညလော်မ်။
 အန်းမ် ဟည်ချွဲပ်လ်ဒါးတဆီးယားရူမာညး ပံင်ဇဲန်းအူန်း
 အန်းဒီးဟံ့။ ဘိုဝ်စ်မ်းအန်းတော်ပါ့ဒီး အန်းဟည်ဟောင်းပေါ၊
 ပါ့ ကဇိုင်းဒီးဟံ့။ ဘိုဝ်စ်မ်းအန်းတော်ပါ့ဒီး အန်းဟည်ဟောင်း
 ယဲဝ်းလ် ကော်န်းတဘိုက်ကဲဂီချွဲပ်လ်ဒါး တဆီးယား ရူမာ
 ညးဂီဂည်မော်င်ဂည်းချွဲင်ကာအူန်းလ် ပါ့ ပါင်ဒါင်းဒီးဟံ့။ ဘိုန်
 ဇဲန်း အန်းမ် ဟည်ခိုညးလ်ဒါး စီလဲပ်ကာလ် တော၊ကဲ
 ဟံ့။ ပံင်ရဲန်းအူန်းကဲ၊ ပံင်အိုမ်အန်းတူအီး ဘျာညးကဲကဲဒီးမ်
 မအဲးတိုဝ်းချို၊ပေါ၊ခည်း။ ဂေါ၊မိုးကဲတဲအူန်းအရာင်အီးတူဇု
 ဒဲးကဇိုင်းကဲဒီး တံင်ပီက်လီညးဒီးဟံ့။ ဂေါ၊ဘာညးဇဲန်း အေ
 ဆာမ် ဟည်ဟောင်းတိုဝ်းဖ်း စီဝေါးလာညးအရာင် တံင်ဖိုင်း
 အန်းဒီး။ ခည်ယာမ်းဇဲန်း အီးမိုးတားဟိုမာ်မ် ဟည်တဲ၊
 ကော်န်းတဘိုက်ကဲ စာနံင်ဒဲးအိုမ်ဘျာညးပိုမ်းဟံ့။ ယာမ်းဇဲ
 န်း ဘံဝ်ဖိုင်းအေဆာ အီးပေမ် ဂီကာအူန်းတော၊အေဆာ။ ဘိုဝ်
 တဲ၊တားဟိုမာ်ကဲ
 “အေဆာ.... အံင်နံင်ဟောင်းဆဲန်း။ မည်းဂေါ် ညးအူန်းတံင်နီး
 အူတည်နား.”
 အေဆာမ် ဟည်ဒါး...
 “အာဝ်ဘာညးဆိ။ အံင်မ်နံင်ကဇော်ညပဲ။”

ဓါည်းဒီးကဲဗ် ဟည်ဓါည်ဟာဝ်းညှာဆော်င်စုည်းကဲ။ ခည်ယာ
မ်းဇဲနဲး အူညှူးတဲဝ်းပံင်တင်းအူနဲးကဲဗ် ဟည်အူညှူးလဲပ်
ဒဲးပေါ၊ တံင်ကဒုင်မူးအေဆာ၊ အီးဒီးမိုးပေါ၊ အူအဲမ်းယယို
ဝ်းဟာ်။ ဘိုန်ဇဲနဲး အေဆာဗ်ဟည်ဒါ်း....

“အီပေ၊ တဲဝ်ဆီအီးအူညှူးဒီး။”

ဘိုန်ဇဲနဲး အီဗ် ဟည်ဗီးဒါ်း...

“အူအီးနီးဟိုဝ်.....မိုးအူတဲဝ်းယယိုဝ်းအေဆာ။ မည်းနာ်,လော့။”

“အော်၊ အံဝ်းတဲမ်ဟာ,အိုဝ်း၊ မိုးလို့ည်အံဝ်းအာဝ်ဆမားမ
တင်းကော်။ မဲနံင်ဘာည်းတင်းအံဝ်းဆီင်နာ်,ခည်း။
အံဝ်းဗ်ကံခည်းဟာ,ကော်။”

ဓါည်းဒီး အီပေဗ် ဟည်တိုဝ်းအူနဲး ပါ ကိုင်တော် တလုင်ပိုမ်းဒီး
ဒါ်း...

“ဆာ်ဘာည်းဇဲနဲး လဒီးမည်းအိုမ်ဘာဝ်းဗီး အာည်းလေးပါ
ယေး အံဝ်းနံင်တင်းဒဲးမည်းတိုဝ်းနာ်း။”

ဓါည်းဒီး အေဆာဗ် ဟည်ခိုည်းဒါ်းဒါ်း...

“ကေးစူးဒါ်းအီပေ။ လဒီးအာည်းတင်းကော်။”

ဓါည်းဒီးကာည်းမာ် ဟည်ကဇော်ည်,ဖ်; အီးအိုမ်ဘျည်းပိုမ်း၊
စ်မ်းဒေးလ် ဇိုနံင်အာ်, အီးမိုးပျိုည်းမာ် ဟည်ဟော်ည်, ဟာ
ဝ်း။ ဘည်ဘာည်းမာ် ကော်န်းတဘိုက်ကဲ ညျမ်ဘိုန်းမဗီး။ ဂေါ,
မိုး ကဲလိုပျော်ဆဲ ခဲင်းပါင်ပျိုည်း လအာည်,ဟံ့။ အေဆာ
မာ် ဟည်ကဇော်ည်ကဲ တော်ကံပ်ဟော်ည်,ဟံ့။ အီးမိုးဆဲမ်း
ဒီး ဆံမ်မဲးဘိုး ပါင်ဒါ်;ဆကျင်း ပါင်ပျော် စာကော်န်းတဘိုက်
ကဲဟံ့။ အေဆာကာည်းအီပေမာ် ဟည်ဂေါ်ည်းပျော်တံန်
တော,ဘိုး တံ့ကော်န်းတဘိုက်ကဇိုင်း ကဲဒီး ပါ် ဆဲမ်းဟံ့။
ဘိုဝ်ဟံည်,ဟာဝ်းပါင်ပျော်ကဲဒီး ကာည်းမာ် ဟည်ဟာဝ်းလ်
ပျို်ခလဲပ်အီပေကဲ။ ဘည်ဘာည်းမာ် ဟည်ဘိုန်းလ်ခည်ဆဲ
မ်း ၁၂အိုင်ဂည်းဟံ့။ ဂေါ,ဘာည်းဇဲန်း ကာည်းမာ် ဟည်ဘူ
ရဲန်းမဆိ။ ဆာ်စ်မ်းပျို်ခလဲပ်မာ် ကာည်းဟည်အိဘီးပေါ,
ဟံ့။ အီပေမာ် ဟည်တမ်းဗီးဖ်; မာအန်းကဲ ဒါ်;အန်းနံင်အိ
ဖ်; ပျို်ခလဲပ်အီပေကဲဒီးဟံ့။ ဘိုဝ်စ်မ်းတံ ခည်ညျေးကာ
ည်းမာ် ဟည်ယာ်ည်,ဒေးဖ်; စီတဲဝ်းဖ်;ငါည်းကာည်း။ အီပေ
မာ် ဟည်ဇံင်းဒါးရိမ်းပလို;ကဲဒီး ဒါ်;တံ့အေဆာ...

“အေ...အံဝ်းနံင်အေမည်းတင်း ခညျေးနီးနား။”

အေဆာမာ် ဟည်ပွေးဖ်;ဘိုည်အန်းစီဒါ်;...

“အိုဝ်းဒါ် ဟားအာည်းတင်းစံင်နည် အံဝ်းဆိုင်နာ်,ခည်း။ အို
ဝ်...အီ မှဲလ်မာမည်းကာည်းကူန်မည်း။”

အီပေမာ် ဟည်ကညျားဒါးဒါ်;....

“ကောင်းညှိမယ်ဟည်၊ ကောင်းစီးကံပဲဘိုန်း၎င်းအိုင်ဂည်းယဲဝဲဝဲ၊
နူးမိုးကောင်း တော၊တံင်အီးတင်ချင်ပျော် ညးဒီး ကောင်းဂီလို
ဆော်နိဒို့ ပါပည်မဲး။ ဂေါ၊ဘာညးဇဲနဲး ကောင်းစီးကံပဲဘိုန်း
ဖိုန်းအိုင်ဂည်းဟာ်။”

ဘိုန်းဇဲနဲး အေမာ် ဟည်အေဝဲးဖာ်ဒါး၊...

“ဆာ်ဘာညးဇဲနဲး ဟားအာညးတင်း။”

ဓါညးဒီးကောင်းမာ် ဟည်ဓါညးဟောင်းညှာဆော်င်စုညးအီကဲဒီး
စာနံင်တင်းတတ် တဲဝဲးယယိုဝဲးဒီးဟာ်။ ဘိုဝဲးစာ်မဲးတတ်ပါဒီး အီး
မိုးအီမာ် ဟည်ဒါး၊...

“အေ.... အံဝဲးနံင်ကလောင်းတံ့မည်း၊ ပံင်လိုအဲတတ်ဟပ်နာ်း။ ပံင်
ကလောင်းအံဝဲးစံင်နည်မိုး ဆာ်အာဝဲးဟပ် အာဝဲးဘိုန်းမ တင်းယ
ယိုဝဲးဟာ်။ ကဲကဲဒီးမိုး... တလိုင် ဆာ်မိုးတလိုင်ခေါးမာ် အာဝဲး
ဘာညးဆိ၊ မိုးဘိုးခံမဟိုညည်ဆံင်အီးချိုက်၊ မိုးဘိုး ဘံင်ခေါး၊ ဘံင်
ခေါးမာ် လိုဟပ်ဘံင်ခေါးအီးအာဝဲးဘျောင်းဒိုဝဲး ဟာ်။ မှာင်ချေး
အခည်း ကဲကျောင်းဟပ် ဘံင်ခေါးဘျောင်းအန်း။
မိုးဘိုး ကဘလကောင်းဘိ၊ ဆကျမ်းဆံင်၊ ထိုအီမာ်ဘာညး၊ တီး
ကေား၊ တဲဝဲးဘျောင်း၊ တဲဝဲးဘျောင်းအခည်း မည်းဘူဆိုင်ဟပ်မာ်
အာဝဲးဘာညးဆိ မိုးလိုညည် အံဝဲးအခည်း အံဝဲးကျိုက်ခည်းဟပ်
တဲဝဲးဘျောင်း။”

မာင်းကဒံဝ်း ပံင်ဒါ်;တက်ကဲန်ကဒံဝ်း ဆက်မိုးကဒံဝ်းဘျည်း အန်း
ပေန်ပေါ,အခည်း၊ ဒေါး၊ တဲင်းတင်တေား၊ ကယံင်းမာ်ဘိုန်းအူန်း
ဟပ်၊ ရိုဝ်းတဲင်းကား၊ဆာင်ဖောဟော်ည်း၊ ခါးဟော်မ်၊ တင်းဇို
က်၊ ယင်ယီ၊ ကလော်က်ခ၊ ဘဘူရ်န်း၊ ချီကာန်၊ လှားဟာ်ည်း
ယုင်ခါင်ဟံ့။ ကဲကဲဒီးမိုးပေါ၊

ပံင်လိုတ်ဟပ်အန်းကဲဟံ့။ တီးယယိုမ် ဘိုန်းအူန်းဟပ် ဟံ့။”
ဘိုန်ဇဲန်း အေမာ် ဟည်ဒါ်;....

“ဟူး..... လိုဂိုန်းကံပ်ဘာည်းထန်ဇဲန်းအီ။”

“မိုးအိုည်အေ..... မိုးလိုည်ခူဟပ်အီးအူးအိမ်းကဲန်း။ ဆက်ဟပ်
ကဒံဝ်းမာ် အာဝ်ဘိုန်းမဟပ် ကဲန်ကဒံဝ်း အီးဟည်ဟော်ည်၊
လေးပျိုည်းအန်း။ ဂေါ,မိုးအန်းဆမားဆဲတ်ဟံ့။”

ဓါည်းဒါ်;ဟော်ည်,အီဒီး ကာည်းမာ် ဟည်တင်ချာင် စာနံင် တ
င်းဟံ့။ အေဆာမာ် ဟည်တဲးဘဘို၊ ဖရော်၊ ကဆိုမ်၊ ချိုင်း၊
ကဲကဲဒီး ညွာ,အူန်းဟံ့။ အီးမိုးအီ စီဟာဝ်းဆိုက်တလိုင် ခဲင်း
လိုင်းကဲ၊ ဆံမ်ပျိုဝ်းဒဲးဘိုး ထိုအိုမ်ဘာည်း၊ တိုက်ဒဲးဘိုး ခါ
ဟော်မ်အီးချိုက်၊ ပျိုဝ်းဘိုးပျိုည်းကလောက်ခ၊ ဓါည်းဒီး ဆံမ်
ဆိုက်ဒဲးဘိုးကယံင်း ပျိုဝ်းဒဲးဘိုး ဆကျာမ်းဆံင်းဟံ့။ ဘိုဝ်
စာမ်းဒဲးအီးတက် ပျို ခလဲပ် အီးမိုးအေဆာမာ် ဟည်ဟော်ည်၊
ဘော်,ပွေးအူန်းဒို ပျို ပည်မဲးဟံ့။ အန်းတော,တူဘိုး ယင်ယီ၊
ဆာင်ဖောဟော်ည်,ကဲကဲဒီး ပျို ပည်မဲးဟံ့။ ဓါည်းဒီးအီမာ် ဟ
ည်ဒဲးပါည်းဘိုး တဲင်းကဲကဲဒီးပျို ပည်မဲး၊ ဟည်ရဲန်းပွေးအူန်း
ဒို နှာင်းတံန်းဟံ့။

ဓါည်းဒီး အန်းဟည်တေးကလိုက်တင်ဖ်း၊ စီဟပ်လဲပ် အဲမ်း ပျိုင်းလအည်ဒါး.....

“အေ.... ဆ်အဲဟပ်အဲမ်းပျိုင်း အာ်ဘိုန်းမဂေါ် ညးဂေါ် ညး ဟပ် ဆ်ဘူဘာညးဇဲန်း အန်းနံင်အူးအဲမ်းပျိုင်းအီမ်း၊ လိုဟပ် ဒဲးပေါ၊ နှာင်းကျိုင်းဟ်။”

ဓါည်းဒီး အီဆံမ်တေးဘိုး မိန်းဟပ်လဲပ်အီးချိုက်။ အန်းဟည် ဒါးဘိုး...

“မိန်းနီးမိုး၊ စာနံင်တင်နီးချို၊ မိုးဘိုးစာနံင်ပေန်ဆနမ့်ဗဲတ်အဲ ဘိုဝ်ဆိန်းဒဲးမိန်းဒီး အန်းဟည်ဟပ်ခိုလဲပ်လ် ဘဘို၊ ဖရော်၊ ချိုင်းပံင်ဘော်၊ ယွေးအုန်းအေဒီး။ ဓါည်းဒီး အန်းဟည်တေးဘိုး ဆဲးဟပ်လဲပ်ဟ်။ အန်းဟည်ဒါးဘိုး...

“ဆ်အဲဟပ်ဆဲးမာ် အဲလိုဟပ်ဒဲး နှာင်းကိုမ်ပေါ၊ဟ်။ ဂေါ၊မိုး ဆ်အဲဂေါ် ညးဂေါ် ညးဟပ် အန်းဘူလဲပ်မ ခဲင်းတဲင်းအဲချို၊ ချို။” ဓါည်းဒီး အန်းဟည်ဟပ်ဘိုး ကဆိုမ်ဟ်။ ဘိုဝ်ပံင်ခိုအန်း ကဲကဲဒီး ဟည်ဆိန်းဒဲး

အန်းဟည်တေးဘိုး ယာင်ယီပံင်ဘော်၊အုန်းအန်း၊ ကလော်ကဲခ၊ တင်းဇိုက်၊ ထိုအိုမ်ဘာညး၊ တလိုင်၊ ကယံင်း၊ ကဲန်ကဒိမ်းကဲ ကဲဒီးဟပ် လဲပ်ဟ်။ ဘိုဝ်ကဲကဲဒီးနှေးအီးဆိန်းဒဲးကဲကဲဒီး အန်းဟည်တေးဘိုး တဲင်းဆလားဇာင်းပံင်ညွန်အုန်းဒီး၊ ကာညး ကယံင်း ပံင်ရဲန်းအုန်းကာညးဒီး။ ဓါည်းဒီး စီတေးဘိုး တီး ကေး၊ တီးယယိုဝ် ဟပ်လဲပ်ဟ်။ ဓါည်းဒီး အန်းဟည်တေး ဘိုးခါးဟော်မ် ဟပ်လဲပ်ဟ်။

ခါးဟော်မ်အခည်း ဆာ်အဲဘော်,ယော်ညည်ဟ်;ဟပ် ဆိုင်ခည်ခို
အဲတက် ဘဘိုဖရော်မ် ဘိုန်းအူန်းနး။ ဓါည်းဒါးဟော်ညည်, အန်း
တက် အေဘာည်းဇဲန်း။ အန်းဟည်ဘိအိုပ်ဟ်;ကဲအူတည်။ စီစို
ဝ်;ကဓါန်ဒဲးဘိုးတဲဝ်;ကဲကဲဒီးဟာ်။ ဂေါ်ညည်းအူတည် အန်းဆံမ်
တဲးဟပ်ဘိုးတဲဝ်;ဘျောင်း။ ကာည်း ဘံင်းခေါ; အီးအာတ်ဘျောင်း
ဒီး၊ ဟပ်ဘိုချီကာန်၊ တဲဝ်;ဘျောင်းမာ် အာတ်ဘိုန်းမ ဟပ်ဂိုန်း လို
ဟပ်လိုညည် ထန်နံင်လိုအန်း၊ ဘည်ဘာည်းမာ် ဆာ်အဲဆိုင်ဒဲးအန်း
ဘျောင်းအခည်း ဘိုန်းအူန်း ဟပ်နှာင်းဂိုန်းနး။ ဓါည်းဒီး အန်းဟ
ည်ဘိစိုန်ဘိုး အူဘော်ကဲ ဟာ်။ ဓါည်းဒီးအူတည် အန်းဟည်စို
ဝ်;တိုဝ်;ဘိုးအူဘော်ကဲ စီတဲးလတ် အဲမ်းဟပ်လဲပ်ပေါ,ဟာ်။
ဓါည်းဒီး အန်းဟည် ဒါးတံ့အေ....

“အေ... ဂါပံင်လိုအဲတက်ဟပ်ကဲကဲဒီးညျမ်ဒို ညျမ်ဘိုန်းမ ဟပ်
အဲမ်းနှာင်းဂိုန်း လိုခိုဒဲးဆဲကဲကယံဝ်ဒိုဟာ်။ စံင်နည်အခည်း
ဟည်ဘိုန်းဟပ်အဲမ်းဟာ်။ ဆာ်အဲဟပ် အဲမ်းမာ် အဲဆိုင်ဟပ်
အဲမ်းမာ်ဘိုန်း ဟပ်အဲမ်းတာ,မာ်ဘိုန်း၊ အံင်းအခည်း အံင်း
ကျိုက်လိုညည် ဟပ်အဲမ်းကိုက်ဟာ်။ ဂေါ,မိုးဆာ်အဲမ်းဒီးဆနာ်
မ်းမာ် တဲဝ်;အန်းမာ် ဟည်ဆိန်းပေါ, ဟာ်။”

အီးမိုးအေဆာမာ် ဂီတော,တိုဝ်;ဘာည်းရဲန်းအီကဲကဲဒီး။ ဘိုန်
ဇဲန်း အီမာ် ဟည်တဲးအဲမ်းကိုက်ဟပ်လဲပ်စီဒါး...

“မည်းဟပ်အဲမ်းမာ် လိုတိုဝ်းဒါး ဂေါ်ည်းတတ်ဘည်ဘာည်း ဆီ
င်ဘိုန်းမည်း ဆတ်မည်းဆီင်ဘိုန်း အဲမ်းအန်းနှာင်းဂိုန်းမာ် ဘိုန်း
အုန်းဟပ်နှာင်းဂိုန်း၊ ဆတ်မည်းဆီင်ဘိုန်းနှာင်းချိုက်မာ် ဟပ်နှာင်း
ဘျာ်ည်း။”

ဓါည်းဒီး အီဟည်တဲးဘိုး ကဘာပိုမ်းဘိဒီးဟံ့။ ဓါည်းဒီး အန်း
ဟည်ဒါး...

“အေ... ကဘနီး အာင်ဘိုန်းမ ဟပ်လဲပ်ပေါ၊အူဘော်က်၊ ဂေါ၊
မိုး ကဘကဲကဲနီးဘူဆီန်းမ အန်းဆမားပေါ၊ ပေန်ကလိုန် ဟာ
ဝ်းဟံ့။”

ဓါည်းဒီးအီမာ် ဟည်တဲးဗျောက်ဒဲးဘော်က် အီးချိုက်အီးချိုက်
ဟံ့။ ခည်ယာမ်းဟပ်အန်းဒီး အန်းဟည်ဒဲးအေဆာကဓါန် ဒဲး
လော်ည်းလော်ည်းဟံ့။ ဘိုန်ဇဲန်းအီဟည်ဒါးဘိုး...

“အေ....ဆတ်အဲဟပ်ဟော်ည်၊ ကဘနီးမာ် အဲလိုပေါ၊ကဓါန်ဒဲး
ပေါ၊ဟံ့။ ဓါည်းဒီးကာည်းမာ် ဟည်ကဓါန်ဖာ်း အူးညူးပေါ၊ အီး
လေးဒဲးတံင်တဲင်းဒီးမာ် ဟည်နိုက်ဒို့ ပါ ခလဲပ်ကဲဟံ့။ ဘိုန်
ဇဲန်းအီမာ် ဟည်ဒါး...

“ဇိမ်းတိုဝ်းဟံင်းအေ။”

ဘိုန်ဇဲန်းအေမာ် ဟည်တဲးစောဇိမ်းလတ် တဲင်းဒီး။ ဘိုန်ဇဲန်း
အန်းဟည်ဒါး...

“အို...ဆဲးခည်းအီ၊ မည်းဆမားခည်းတင်း၊ အူးညူးပေါ၊ခည်။
အဲမ်းစဲမ်း၊ အဲမ်းငါမ်း၊ အဲမ်းအာ၊ အဲမ်းပျိုင်း၊ အဲမ်းဆံင်း
ဒဲဆံင်းဒဲအန်းမာ် မအဲးကညားပေါ၊ခည်းဟံ့။”

ဂေါ,ဘာည်းဇဲန်း တဲင်းအဲနီးမိုးပေါ, အီးပေန်ဟာ, အီးမဲး ဘူ
လော်မ်းခည်းခည်းဟံ့။ ဓါည်းဒီးကာည်းမာ် ဟည်ဟိုမ်းလာ် ပို
မ်းဟာ,တဲင်းဒီး။ တဇူပေါ,တံင်ဒီး။ အေဆာကာည်းအီမာ် ဟည်
ကိက်ကအာ်မ်းအူန်းပေါ, လော်င်တဲင်းယယိုင်းဒီး တံင်စေယူကာ
ည်း နှင်းကော်န်းယာ်ည်,ဘာ်န်းကဲ ဆမားတင်း ဟာ,၊ နှင်းကဲ
နာ်, ပံင်ဟာ,ဒဲးကူန်းတားကဲဟံ့။ ဂေါ,ဘာည်းဇဲန်း တဲင်းအဲ
ဆာ်အဲဘူကိက်အူန်း ချေးမဲ မံင်ကိက်၊ ဆာ်အဲဘူတင်းဟာ,
ချေးမဲမံင်ဒဲးတင်းဟာ,။ အဲလိုတဂေန်းတိုင်း ခည်းခည်းဟံ့။

